

גרמא במחיקת שם ה'

כתוב בפרשה "והיה ביום אשר תעברו את הירדן אל הארץ אשר ה' אלקיך נתן לך והקמת לך אבנים גדולות ושדת אתם בסיד". וכן נאמר "וכתבת על האבנים את כל דברי התורה הזאת באר היטב" (דברים כז ב - ח).

הגרמא (סוטה ל"ה): שואלת וכיצד כתבו ישראל את התורה, אמר ר' יהודה על גבי אבנים כתובה, שנאמר: וכתבת על האבנים את כל דברי התורה הזאת וגו', ואחר כך סדו אותן בסיד. הקשו האחרונים לשיטת רבי יהודה דקודם כתבו את התורה על האבנים ואח"כ סדו אותם בסיד, הרי יש בזה מחיקת ה' דאסורה מן התורה שדרשו חז"ל (ספרי דברים) רבי ישמעאל אומר: "מנין למוחק את אחת מן השם שעובר בלא תעשה? שנאמר: "ואבדתם את שמם... לא תעשון כן לה' אלקיכם" וכן פסק הרמב"ם (הלכות יסודי התורה פ"ו ה"א) "כל המאבד שם מן השמות הקדושים הטהורים שנקרא בהם הקדוש ברוך הוא לוקה מן התורה, שהרי הוא אומר בעבודת כוכבים ואבדתם את שמם מן המקום ההוא לא תעשון כן לה' אלקיכם"

הגאון ר' שלמה גאנצפריד (קסת הסופר סימן י"א) מעלה חקירה מעניינית האם התורה אסרה רק מחיקה ממש בידיים או שמא גרם מחיקה לא אסרה התורה. הקסת מביא סוגיא ממסכת שבת (ק"כ:) דתניא, הרי שהיה שם כתוב לו על בשרו הרי זה לא ירוחץ ולא יסוך ולא יעמוד במקום הטינופת, נדדמנה לו טבילה של מצוה כורך עליה גמי ויורד וטובל. רבי יוסי אומר: לעולם יורד וטובל כדרכו, ובלבד שלא ישפשף, שאני התם דאמר קרא ואבדתם את שמם מן המקום ההוא לא תעשון כן לה' אלקיכם, עשייה הוא דאסור, גרמא שרי. התשב"ץ (ח"א סי' ב) סובר שדווקא בסוגיא במס' שבת גרם מחיקה מותר משום דבלאו הכי עומד להימחק ולכן בבהאי גוונא יהיה מותר ובשלטי גיבורים מוסיף לחלק דווקא דכשהוא לצורך אז גרם מחיקה מותר אבל שלא לצורך אסור והקסת מצדד להחמיר דלכתוב לכתחילה שם על דעת לאבדו ע"י גרמא אין זה מקרי גרמא אלא עשייה ממש.

וכן מביא הקסת את שיטתו של מהר"ש קלוגר (שו"ת טוטו"ד סו"ס רל"ט) שגם מחיקה ע"י גרמא יהיה אסור ומביא נימוק מהגרמא (סוכה נ"ג.) שם מסופר על דוד המלך שכרה עפר ועלו מי התהום ורצו לשטוף את העולם ושאל דוד המלך האם יש מישהו שידוע האם מותר לכתוב שם ה' על כלי חרס ואשליך אותו לתהום ומי התהום ינחו. הרי רואים מכאן שדוד המלך הסתפק בגרם מחיקה, הרי הוא בעצמו לא היה מוחק את השם רק המים היו מוחקים ובאמת השיב לו אחיתופל קל וחומר שמה לעשות שלום בין איש לאשתו (ע"י בדיקת הסוטה במים המאריים) לעשות שלום לעולם כולו על אחת כמה וכמה. נמצא שלולא הקל וחומר שנלמד כאן גם גרמא יהיה אסור. למעשה כותב מרן הרב וואזנר צדוק"ל (שבט הלוי ח" סי' רכ"ד) על שאלה דומה וז"ל: סו"ד שהדברים חמורים ובאיכא פס"ר שימחק ודאי דרך כתיבה קשה להצטרף להתיר."

יש בנותן טעם להביא דבריו של רבן של ישראל מרן הבן איש חי צדוק"ל (בן יהודיע סוכה נ"ג) שהשבוע היה יומא דהילולא דיליה על מה דאיתא בילקוט (בשלח סי' רכ"ז) שבשעה שרצה משה להעלות את ארונו של יוסף מן היאור, כתב שם ה' על חרס והשליכו ליאור, ומיד צף ועלה ארונו של יוסף. וצ"ע היאך הותר להשליך שמו של הקב"ה ליאור בשביל להוציא את ארונו של יוסף, והלא יש בזה איסור מחיקת השם. כותב הבן איש חי שנראה לדעתו בהשערת השכל שמשה כתב שם "מה"ש" שהוא אחד משמות ע"ב שאינו משמות שאינם נמחקים לפי שכתב בקהילות יעקב שסגולת שם זה להציף את האדם על המים, שאם יזכירהו תמיד לא יטבע, וזה מה שנא' (שמות ב', י') "ותקרא את שמו משה כי מן המים משיתיהו" מה"ש בהיפוך אתון משה ומשה כתב שם זה ובכוחו צף ארונו של יוסף. לפי זה קשה למה הסתפק דוד אם מותר לכתוב שם על חרס ולהטילו לתהום שלא יצופו המים, עד שבא אחיתופל ודרש להיות משום שלום והרי יכול היה דוד לכתוב שם זה שמותר למוחקו. ומתוך רבינו יוסף חיים דשאני דוד המלך ע"ה שרצה להוריד מים ולא להציפם ולזה צריך שם מפורש שיש בזה איסור מחיקה.

שבת שלום ומבורך,

יואב אברהם כהן כולל תורת משה.

אירוע סליחות

יתקיים בבית כנסת דורות אברהם
במוצ"ש כג' באלול תשפ"ג (9.9.23)

00:30 24:00 23:00
תפילת סליחות שיחה עם הרב סתיו מכגש שירה עם הרב דוד סתיו

חידון א' ב' לפרשת כי תבוא

נכתב ע"י דיוה מונסונגו

א. לאחר ברכה או קללה העם עונה...	ז. בפרשתנו ובראש השנה מברכים אנו שנהיה לראש ולא ל...	ס. שאינו בגלוי .
ב. מהשבטים שעמדו על הר גריזים לברך את ישראל.	ח. מִשְׁקָה לָבֶן.	ע. על הר זה הקימו מזבח אבנים שנכתבו עליהן דברי התורה.
ג. בשנה השלישית נותנים לו מעשר.	ט. סל נצרים.	פ. משותף ל: בטן. אדמה. בהמה.
ד. זיהום בגוף.	י. ינשור.	צ. מין ארבה עפ"י רש"י. (פרק כח)
ה. הקִשָּׁב. (מילה יחידאית בתנ"ך)	כ. מטע.	ק. כינוי לעם ישראל. עם...
ו. אור החיים הקדוש מפרש מילה זו: 'לשון שמחה'.	ל. איבר בגוף שצריך לדעת .	ר. קול גבוה.
	מ. פלאים.	ש. אבן גיר.
	נ. מובסים.	ת. זוחלת בפרשה.

חמש שנים בלי שיר

ביום השנה לשיר אהובתנו ע"ה, נעלה לבית העלמין בבית עריף, ביום שני, כ"ה באלול תשפ"ג, 11.9.23

תפילת מנחה: 18:00 אזכרה: 18:15

לאחר האזכרה נתכנס בבית הכנסת 'דורות אברהם', רח' מכבים 94 שהם, למפגש לימוד חיכרון.

19:00 התכנסות
19:15 תמי – אחרי הכל את שיר

19:30 פרופ' ורד נעם, אוניברסיטת תל-אביב

'העושה מצוה – מיטיבין לו?'
עיון במשנה החותמת את פרק א' במסכת קידושין

20:15 תפילת ערבית
20:40 יוסי – לימוד דף יומי עם לומדות הדף היומי

יסודות מסכת קידושין:

יעוד אמה עבריה

יתקיים באופן חד פעמי ביום חמישי כ"א אלול, 7.9.2022 בשעה

21:30

מלמד: הרב שלמה ליפשיץ, ישיבת הר – עציון.

סדרת השיעורים לעילוי נשמתה של שיר מונזון ע"ה, בת

קהילת שוהם.

בבכל שנה, ניתן לרכוש במרוכז את

"לוח דינים ומנהגים" לשנת תשפ"ד.

המעוניינים – אנא פנו ליוסי מונזון,

054-778-4823

לשנה טובה תכתבו.

לעילוי נשמתה של שיר מונזון ע"ה, בת קהילת שוהם.

קהילת שוהם משתתפת בצערו של אודי בן

ארי ומשפחתו עם פטירת אביו

יצחק בן ארי ז"ל

מן השמים תנוחמו

סניף עוז שוהם

השבת תהיה שבת הפסקה ולא יהיה מפקד בעקבות עליית שבטים.

בעז"ה בשבת הבאה יתקיים מפקד כרגיל עם המדריכים והשבטים החדשים.

מחכים ומצפים לראות את כולם!!

גששוהם

מי שנזקק במהלך השבת לגוי של שבת בסביבות מרכז שוהם, מוזמן לפנות ליוסי מונזון (רח' הזוהר 14, דירה 5). במוצ"ש, נא לזכור להעניק לרוז, המטפלת הזרה של אימי, תשלום עבור טרחתה (מינימום 30 ש"ח).

לפרטים: 054-778-4823

לעילוי נשמתה של שיר מונזון ע"ה, בת קהילת שוהם.

"מפי הדיבור"/יצחק לקס

את חזקה. תחיי

"הקשיבי לי טוב סלקא. את חזקה, איננו יודעים אם נצליח להישאר יחד. אם נפרד עשי הכל להישאר בחיים.. הבטיחי לי סלקא, הבטיחי לי.."

בשרה פינצ'בסקי ז"ל, אמה של אסתר פלדמר הווה עובדא.

שרה נולדה בשנת 1921 בעיר קונין בפולין, בתם של מאשה-פרידה וישראל-יהושע שוורץ, אחות לאלקיס, מיכל וחנה.

משפחתה הייתה מחסידי גור. אביה היה פסל, ורבות ממצבות בית הקברות בוורשה פוסלו על ידו. אמה ניחנה בקול נפלא. זמירות השבת של משפחת שוורץ היו שם דבר בקונין.

שרה למדה בבוקר בבית הספר הפולני ואחיה"צ השלימה לימודי יהדות בבית יעקב. חברותיה היו פולניות ויהודיות. ביוני 1939 סיימה את הגימנסיה הפולנית עם ציונים מעולים וכל עתידה היה לפנייה.

ואולם, רוחות מלחמה החלו מנשבות באוויר. ב-י"ז באלול תרצ"ט – 1.9.39 הגרמנים פלשו לפולין וכבשו אותה בתוך 3 שבועות.

כדי לרומם את אווירת הנבאים בבית לקראת חג הסוכות, שרה ואחיה החליטו לבנות סוכה מפוארת, אליה נכנסו לביל ראשון של סוכות. לפתע נשמעו מהרחוב חריקות בלמים וצעקות. בתוך זמן קצר שני חיילים גרמניים נכנסו לסוכתם ופקדו עליהם לעזוב את ביתם בתוך חצי שעה ולהגיע לכיכר המרכזית שבצ'ר. מי שיסרב ייהרג מיד.

שרה ומשפחתה ארזו במהירות אוכל, בגדים וקצת זיכרונות והגיעו לכיכר העיר, שם הועלו על משאיות.

במשך שנה וחצי טולטלה המשפחה עם יהודים רבים ממקום למקום עד שבאביב 1941 נשלחו לגטו אופטוב.

החיים בגיטו היו קשים ממש. צפיפות, רעב, צחנה, ומחלת הטיפוס קטלה רבים מיהודי הגיטו ביניהם גם את אביה ואחיה.

באחד הבקרים נצטוו כל יהודי הגטו להגיע לתחנת הרכבת. רגע לפני שעלתה אמה של שרה, עם שתי אחיותיה הקטנות, לרכבת שעשתה דרכה לטרבלינקה אמרה לה: **"הקשיבי לי טוב סלקא. את חזקה. אינני יודעת אם נצליח להישאר יחד, אם נפרד עשי הכל להישאר בחיים. כשהכל ייגמר, ניפגש שוב. הבטיחי לי סלקא, הבטיחי לי.."** ונבלעה בתוך קרון הבקר.

שרה ועוד קבוצה גדולה של בחורות נלקחו לעבודה במפעל התחמושת הגדול "האסאג" שבסקארזיקו קאמינה. לבילה כשעלתה על דרגש העץ בו ישנה הבינה שנשארה לבד בעולם, וברקע קולה של אמה מהדהד בראשה – **"את חזקה, את חייבת לחיות...."**

תפקידה של שרה היה להפעיל מכונה החותכת את לוחות המתכת והופכת אותם לקליעים.

באחת הפעמים, התחשמלה מהמכונה באופן חמור ביותר. קצין האס-אס עמד לירות בה ואולם כשראה את אישונה זזים ציווה לקחת אותה לדרגש. למחרת קמה כאילו לא ארע דבר. **"קולה של אמי הדהד בי ואמר: 'את חזקה, תחיי, תחיי'."**

בפעם אחרת, הסכין הגדולה שחתכה את המתכת, השתחררה ממקומה ופגעה בחוזקה בשוק רגלה. בתוך זמן קצר הזדהם הפצע ושרה העלתה חום גבוה והייתה בסכנת חיים.

"את רוצה לחיות" שמעה שרה לפתע את אחת מהנשים לוחשת לה **"קחי את חתיכת הבד שאני נותנת לך, הרטיבי אותה בשתן שלך והניחי על החתך."** **"ושוב אני שומעת את קולה של אמי – 'את חזקה, תחיי, תחיי'."**

למעלה משלוש שנים של מסדרי בוקר ארוכים ומקפאים, של איסור שיחה ועבודת פרך בלתי נגמרת עברו על שרה. בייאוש כי רב ביקשה סימן מהקב"ה לדעת שהגהנום יסתיים במהרה.

באחד הימים שמה לב לפיסת מתכת הצמודה ללוח העץ של הדרגש שעליו ישנה כשעליו טבועות אותיות ומספרים. שרה חיברה את המספרים וקיבלה את המספר 18 – **"ח"י"**. **"ושוב אני שומעת את קולה של אמי. את חזקה. תחיי תחיי."**

באחד הימים, באביב 1945 במסדר הבוקר מודיע קצין האס אס שהמלחמה נגמרה. השערים של המחנה נפתחו, הגרמנים עזבו, והיהודים בהיסוס אספו את המעט שהיה להם והחלו לעשות את דרכם חזרה לביתם כמו כל שאר משוחררי המחנות.

שרה ידעה שנותרה לבד בעולם, ובכל זאת עשתה את דרכה לביתה בקונין. כשהגיעה אליו גילתה שפולני נכנס לתוכו. כשזיהה אותה הפולני אמר לה: **"נשארת בחיים ואת עוד מעזה לבקש את הבית בחזרה? תסתלקי מכאן לפני שאהרוג אותך."**

שרה ועוד רבים אחרים נמלטו והחלו לנדוד ברחבי פולין, ממקום מחסה זמני למשנהו.

בסמוך לעיר מייכוב פגשה שרה בחור שהיה נראה בעיניה רציני וחרוץ והחליטה שהוא יהיה בעלה. צבי פינצ'בסקי היה שמו.

בפגישותיהם סיפר לה שהיה נשוי עם שני ילדים וכולם נרצחו על ידי הנאצים. צבי לא גילה עניין בשרה, ואף ניסה לשכנע אותה למצוא מישהו צעיר ממנו, שכן פער הגילים ביניהם היה 14 שנה. שרה התעקשה ורצתה דווקא אותו לבעלה.

באחת הפעמים בה טיילו בשעות הערב מצא צבי בשביל בו הלכו משהו מתכתי. רק לאחר שהגיעו לאור גילו שמדובר בספר תנ"ך מיניאטורי שהיה כרוך בעטיפת מתכת מזהבת.

שרה אמרה לצבי שזהו הסימן המובהק לברית שהם צריכים לכרות ביניהם, ממש כמו ספר הברית שמצאו, ועליהם להמשיך ולחיות ולהקים בית.

צבי השתכנע. בשבת פרשת נחמו תש"ה נישאו שרה וצבי. שרה לבשה חולצה לבנה. את הכתובה כתב חבר בכתב יד, ואחד מהחברים חתן אותם כדת משה וישראל.

משהגיעו השמועות על יהודים שנרצחו בידי הפולנים, החליטו שרה וצבי ועוד כמה מחבריהם לגנוב את הגבול לאוסטריה, למחנה עקורים "בינדרמיכל" שם היו במשך כ- 3 שנים.

צבי חזר לעסוק בתחום מומחיותו כתופר עורות ובינתיים נולדו להם 2 ילדים – אסתר וישראל.

לימים כשגדלו הילדים והוצע להם לקבל אזרחות אוסטריה אמרה שרה: **"הילדים שלי לא יחזיקו דרכון של מדינה של גויים."**

ביום 26.2.49 הגיעו שרה וצבי באונייה אבציה לנמל חיפה.

בשנה הראשונה התגוררו בנתניה, ולאחר מכן עברו לחולון שם התגוררו כל ימיהם.

שרה למדה תפירה ונחשבה כתופרת מוכשרת, בעוד צבי המשיך לעסוק בתחום תפירת העורות. לאחר שצבי נפטר בגיל 91 ונקבר בחולון, ביקשה שרה, שאהבה את ירושלים, לעבור לדיר מוגן בירושלים שם התגוררה עד יומה האחרון. בשנת 2011 בהגיעה לגיל 91 נפטרה תוך שהיא זוכה לראות בנים, בני בנים ושילבים.

את פרקי התהילים שאותם הייתה אומרת יום יום מתוך ספר תהילים ישן, צהוב ומקומט מרוב דפדוף, ספר תהילים אותו אספה מתוך מעילו של יהודי עונני, ידעת בצרות נפשי ולא הסגרתי ביד אויב, העמדת במרחב רגלי."

לתיעוד נא לפנות ליצחק לקס במייל laxizhak@gmail.com או בסלולאר 050-8806699

30 שנות
נסיון!

הגיע הזמן
לספר את
הסיפור
שלכם!

סרט למזכרת

אבי פרידמן

יש דברים שאם לא יאמרו עכשיו,
ייתכן שלא יאמרו לעולם.
זה הזמן שלכם לספר לילדים,
לנכדים ולקרובים אליכם

את סיפור חייכם

כדי שיוכלו להכיר אתכם באמת,
שידעו מה עברתם, מה אתם חושבים,
במה אתם מאמינים ולמה אתם מקווים.

אני מזמין אתכם להפיק 'סרט למזכרת'
ולהעביר לדורות הבאים באופן חי ומרגש
את המתנה הגדולה שתוכלו להעניק להם
מכל שנות חייכם.

סרט למזכרת | 052-2653356 | 03-9794203